

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: Základy programování a algoritmizace úloh

Téma: Práce se soubory

Autor: Ing. Hodál Jaroslav, Ph.D.

Číslo: VY_32_INOVACE_26-07

Anotace: *Materiál popisuje principy práce se soubory v jazyce Pascal.
Materiál je určen pro 3. a 4. ročník oboru strojírenství a technické lyceum.
Vytvořeno: leden 2013.*

7. Práce se soubory

- soubory lze rozlišovat mnoha způsoby
- obvykle to bývá podle druhu informací, které obsahují resp. podle přípony, která by měla tento obsah identifikovat
- z hlediska jazyka Pascal však rozlišujeme pouze 3 druhy souborů

1. **textové**

2. **typové** (soubory s udaným typem)

3. **netypové** (soubory bez udaného typu)

Základy práce se soubory

- základní princip práce se soubory je stejný pro všechny tři druhy souborů
- operace se soubory se provádí prostřednictvím proměnné typu soubor
- práce se souborem vždy vyžaduje 3 základní kroky
 1. **propojení** souboru s proměnnou
 2. **otevření** souboru
 3. **uzavření** souboru
- pořadí kroků je bezpodmínečně nutné zachovat
- mezi otevřením a uzavřením souboru lze provádět operace s daty (čtení / zápis)

Propojení

- propojení slouží k vytvoření vazby mezi souborem na disku a proměnnou, která v dalších příkazech soubor „zastupuje“
- provádí se příkazem **append**
- příkaz má dva parametry – proměnnou typu soubor a cestu k souboru v podobě textového řetězce
- za určitých okolností nemusí soubor v okamžiku propojování ještě existovat (pokud plánujeme tento soubor vytvořit), musí však existovat disk i všechny adresáře obsažené v cestě

```
append (f , ' C : \data \data . dat ' ) ;
```

Otevření

- otevření souboru je možné provést až třemi různými příkazy – **reset**, **rewrite** a **append**
- bude záležet na druhu souboru a operacích, které budeme chtít provádět s daty v souboru
- příkazy mají pouze jediný parametr a tím je proměnná typu soubor

reset (f) ;

rewrite (f) ;

append (f) ;

- použití těchto příkazů v konkrétních kombinacích s jednotlivými typy souborů je popsáno v 26-8 a 26-9

Uzavření

- po otevření souboru lze do souboru zapisovat data nebo data číst (závisí ale opět na druhu souborů a použitém příkazu)
- po skončení všech souborových operací je však nutné soubor uzavřít
- k uzavření slouží příkaz **close** opět s parametrem typu soubor
close (f) ;
- neuzavření souboru by mohlo způsobit různé problémy včetně ztráty části dat nebo poškození souboru